

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Kamuran TANHAN

Mardin Milletvekili

6 Şubat 2023 depremlerinin üzerinden geçen 1095 güne rağmen, bölgedeki sosyal kriz 'normalleşmemiş', aksine kronik bir hal almıştır. Konteyner kentlerdeki belirsiz yaşam koşulları, kadınların üzerindeki bakım yükünün artması, çocukların güvenli alanlardan mahrum kalması ve engelli bireylerin erişilebilirlik sorunları, sosyal hizmetlerin yetersiz kaldığını göstermektedir.

Yerel ağlardan ve hak temelli çalışan sivil toplum kuruluşlarından gelen veriler; konteyner kentlerin suç mahalli haline gelme riskini, çocukların eğitime erişimindeki kopuşu ve kadınların sosyal hayattan çekilmek zorunda kaldığını göstermektedir. Sosyal hizmetler, sadece yardım dağıtan bir mekanizma değil, insan onuruna yaraşır bir yaşamı kurma yükümlülüğündedir.

Bu bağlamda;

1. 2026 yılı itibarıyla halen konteyner kentlerde yaşayan kadın ve çocuk sayısı kaçtır?
2. Konteyner kentlerde ve geçici barınma alanlarında son 3 yıl içerisinde rapor edilen kadına yönelik şiddet, taciz ve istismar vakalarının sayısı nedir? Bu vakaların takibi ve mağdurların rehabilitasyonu için bölgede kaç adet "Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi" (ŞÖNİM) ek birimi kurulmuştur?

3. Bölgedeki STK raporlarına göre, konteyner kentlerde yaşayan çocukların %70'inden fazlasının güvenli oyun alanlarına erişimi bulunmamaktadır. Bakanlığınızın bu alanlarda "Çocuk Dostu Alanlar" kurma noktasında yerel yönetimlerle bir eşgüdümü var mıdır?
4. Konteyner birimlerinin dar ve yetersiz olması sebebiyle aile içi mahremiyetin kaybolması ve buna bağlı gelişen psikososyal sorunlar için "Aile Danışmanlığı" hizmeti kaç haneye ulaştırılmıştır?
5. Deprem anında veya sonrasında refakatsiz kalan çocuklardan, halen kimlik tespiti yapılamamış veya ailesine ulaşılamamış çocuk sayısı kaçtır?
6. Kayıp ilanı verilen çocuklar için İçişleri Bakanlığı ile koordineli yürütülen güncel bir veri paylaşımı mevcut mudur? Bu çocukların akıbetine dair kamuoyuna neden düzenli bilgilendirme yapılmamaktadır?
7. Deprem bölgesinde "Hane Odaklı Sosyal Hizmet Modeli" kapsamında 2023-2026 yılları arasında kaç haneye düzenli nakdi yardım yapılmıştır?
8. Bölgedeki enflasyon ve barınma krizi göz önüne alındığında, verilen sosyal yardımların alım gücü kaybını telafi edecek bir güncelleme yapılması planlanmakta mıdır?
9. Deprem sonucu bedensel engelli hale gelen (ampute vb.) vatandaşlarımızın sayısı kaçtır? Bu bireylerin konteyner kentlerde ve yeni yapılan kalıcı konutlarda "erişilebilirlik" standartlarına uygun yaşam sürmeleri için hangi fiziksel düzenlemeler yapılmıştır?
10. Tek başına yaşayan ve bakım verenini depremde kaybeden yaşlılar için bölgede kurulan yeni huzurevi veya yaşlı bakım merkezi sayısı kaçtır?
11. Bakanlığa bağlı Psikososyal Destek (PSD) ekiplerinin bölgedeki mevcudiyeti 3. yılda ne durumdadır? Kaç personel aktif olarak sahada "kapı kapı" ziyaret gerçekleştirmektedir?
12. Deprem sonrası gelişen travmaların (TSSB) kronikleştiği göz önüne alındığında, uzun vadeli bir ruh sağlığı eylem planınız var mıdır?
13. Deprem bölgesinde sosyal hizmet uzmanları tarafından yapılan incelemelerde; ailesinin ekonomik yetersizliği nedeniyle eğitime ara vererek çalışmak zorunda kalan çocuklara dair tespit edilen veriler nelerdir? Bu çocukların eğitime geri kazandırılması için başlatılan özel bir program mevcut mudur?
14. Deprem sonrası kurulan "Kadın Kooperatifleri"nin kaç 3. yılın sonunda faaliyetlerini sürdürebilmektedir? Bu kooperatiflerin kamu ihalelerine katılımı veya ürün satışı konusunda Bakanlığınızın bir pazarlama desteği bulunmakta mıdır?

15. Özellikle Hatay ve Adıyaman'da kadınların bakım emeği yükünün (çocuk, yaşlı, engelli bakımı) deprem öncesine oranla 3 kat arttığı gözlenmektedir. Bu bölgelerde ücretsiz kreş ve gündüz bakımevi sayısı neden hala talebi karşılamamaktadır?
16. 3 yıldır yakınlarından haber alamayan ailelerin yaşadığı "belirsiz kayıp" (ambiguous loss) travmasıyla başa çıkmaları için özelleşmiş bir yas danışmanlığı programınız mevcut mudur?
17. Depremde uzuv kaybı yaşayan ve protez kullanan vatandaşların, protezlerinin yenilenmesi veya bakımı konusundaki maliyetlerin ne kadarı Bakanlık tarafından karşılanmaktadır? SGK ödeme kapsamı dışında kalan medikal malzemeler için özel bir fon ayrılmış mıdır?